

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Мірошніченко Т. М.

“28” серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ»**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 міжнародні економічні відносини
освітня програма «Міжнародний бізнес»
вид дисципліни обов'язкова
факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024-2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру) міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Д.е.н., професор, професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії
Архієреєв С.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

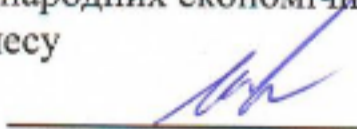
Ірина ДЕРІД

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес»

Підготовки бакалаврів

за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

полягає у вивченні особливостей управління міжнародним бізнесом і опануванні студентами теоретичних знань і практичних навиків прийняття стратегічних і оперативних управлінських рішень в умовах глобальної економіки з врахуванням зарубіжної практики і української специфіки.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі .

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 18 Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ФК 19 Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ФК 20 Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ФК 21 Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.3 Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5 Характеристика навчальної дисципліни
обов'язкова
Денна форма навчання
Рік підготовки:
3-й
Семестр
6-й-
Лекції
30 год.
Практичні, семінарські заняття
30 год.
Самостійна робота
90 год.
Індивідуальні завдання

курсова - 30 год. із самостійної роботи, контрольна робота – 4 год. із самостійної роботи.

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ПРН 29. Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі

Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент.

Основні риси міжнародного бізнесу. Конкурентні переваги міжнародного бізнесу.

Завдання міжнародного стратегічного менеджменту. Стратегічні альтернативи міжнародного бізнесу. Розробка міжнародних стратегій

Тема 2. Стратегії проникнення на міжнародні ринки

Аналіз зарубіжних ринків. Оцінка альтернативних зарубіжних ринків. Оцінка витрат, доходів і ризиків. Вибір способу проникнення. Експорт товарів або послуг на зарубіжні ринки. Форми експорту. Міжнародне ліцензування. Переваги і

недоліки. Міжнародний франчайзинг. Переваги і недоліки. Спеціалізовані способи проникнення в міжнародному бізнесі. Прямі іноземні інвестиції.

Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси

Сутність і види міжнародних стратегічних альянсів. Мотиви створення міжнародних стратегічних альянсів. Міжнародні альянси й глобальна конкуренція.

Проектування міжнародних стратегічних альянсів у міжнародному бізнесі. Гібридна стратегія в діяльності учасників міжнародних стратегічних альянсів.

Тема 4. Організація і стратегії міжнародної маркетингової діяльності

Міжнародні маркетингові стратегії. Етапи розробки міжнародної маркетингової діяльності й маркетингових стратегій компаній. Стратегії географічної товарно-ринкової детермінованості. Swot-Аналіз у маркетинговій діяльності. Сильні й слабкі сторони компанії, можливості та загрози міжнародному бізнесу.

Конфронтаційні стратегії. Коопераційні стратегії. Інноваційні стратегії.

Імітаційні стратегії. Глобальні маркетингові стратегії й глобальне забезпечення бізнесу.

Тема 5. Організаційні структури у міжнародному бізнесі

Типи організацій у міжнародному бізнесі по взаємодії із зовнішнім середовищем. Типи організацій по взаємодії підрозділів. Традиційна організація.

Дивізіональна організація. Матрична організація.

Корпоративна організація міжнародного бізнесу. Нове в типах організацій.

Едхократична організація (заснована на компетентності). Багатомірна організація.

Партисипативна організація. Підприємницька організація. Організація, орієнтована на ринок.

Тема 6. Міжнародний операційний менеджмент

Природа міжнародного операційного менеджменту. Стратегічний контекст міжнародного операційного менеджменту. Виробничий менеджмент Управління ланцюжком постачань і вертикальна інтеграція Рішення про розміщення. Міжнародна логістика і управління матеріалами. Міжнародні операції по наданню послуг. Характеристики міжнародних послуг. Організаційний менеджмент послуг. Управління ефективністю на міжнародних підприємствах.

Тема 7. Менеджмент фінансових ресурсів міжнародного бізнесу

Фінансові рішення в міжнародному бізнесі. Управління фінансовою функцією міжнародного бізнесу. Джерела фінансування міжнародного бізнесу. Глобальні фінансові потоки. Управління інфляційними й валютними ризиками. Стратегії хеджування ризиків.

Фінансовий менеджмент транснаціональної компанії. Фінансування зовнішньої торгівлі. Фінансування інвестиційного процесу. Місце й роль цінних паперів у міжнародному інвестиційному процесі. Міжнародний ринок інвестицій. Форми міжнародних інвестицій. Міжнародні інвестиційні компанії. Критерії доцільності міжнародного інвестування. Керування міжнародним інвестиційним портфелем.

Страхові ризики інвестування. Схема колективного міжнародного інвестування.

Регіональні інвестиційні фонди. Міжнародні інвестиційні фонди. Глобальні інвестиційні фонди.

Тема 8. Менеджмент трудових ресурсів у міжнародному бізнесі

Фактори формування трудових ресурсів у рамках міжнародної діяльності компанії. Планування трудових ресурсів. Кадрові переміщення при закордонних операціях, підготовка керуючих у середовищі міжнародного бізнесу. Адаптація персоналу до різних ринків праці. Підходи до відбору персоналу в міжнародному бізнесі: етноцентризм, поліцентризм, регіоцентризм, геоцентризм. Критерії відбору персоналу в міжнародному бізнесі. Фактори мотивації персоналу в міжнародному бізнесі. Системність, адитивність, комплексність, результативність, облік національних особливостей при підборі й підготовці персоналу. Проблеми формування міжнародного колективу. Кадрові стратегії ТНК.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
Л.		П.	Лаб.	Інд.	С.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	15	4	4			7
Тема 2 Стратегії проникнення на міжнародні ринки	15	4	4			7
Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси	15	4	4			7
Тема 4. Стратегії міжнародної маркетингової діяльності	15	4	4			7
Тема 5. Організаційні структури у міжнародному бізнесі	15	4	4			7
Тема 6. Міжнародний операційний менеджмент	15	4	4			7
Тема 7. Менеджмент фінансових ресурсів міжнародного бізнесу	15	4	4			7
Тема 8. Менеджмент трудових ресурсів у міжнародному бізнесі	11	2	2			7
Контрольна робота	4					4
Курсова робота	30					30
Усього годин	150	30	30			90

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин.
	Тема 1. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	4
	Тема 2 Стратегії проникнення на міжнародні ринки	4
	Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси	4
	Тема 4. Стратегії міжнародної маркетингової діяльності	4
	Тема 5. Організаційні структури у міжнародному бізнесі	4
	Тема 6. Міжнародний операційний менеджмент	4
	Тема 7. Менеджмент фінансових ресурсів міжнародного бізнесу	4
	Тема 8. Менеджмент трудових ресурсів у міжнародному бізнесі	2
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин.
1.	Тема 1. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
2.	Тема 2 Стратегії проникнення на міжнародні ринки. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
3.	Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
4.	Тема 4. Стратегії міжнародної маркетингової діяльності. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
5.	Тема 5. Організаційні структури у міжнародному бізнесі. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
6.	Тема 6. Міжнародний операційний менеджмент. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
7.	Тема 7. Менеджмент фінансових ресурсів міжнародного бізнесу. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
8.	Тема 8. Менеджмент трудових ресурсів у міжнародному бізнесі. Вивчення конспекту, прочитання основної та додаткової літератури, підготовка до семінару	7
	Контрольна робота. Вивчення літератури, підготовка за питаннями.	4
	Курсова робота	30
	Разом	90

6. Індивідуальні завдання

1. Написання курсової роботи «Управління міжнародним бізнесом компанії...» {обирається з запропонованого переліку} та може висвітлювати перелічені питання. Детальніше в НМКД

1. Поняття та причини формування міжнародних стратегічних альянсів.
2. Сутність міжнародного менеджменту та його забезпечення.
3. Основні принципи та функції міжнародного менеджменту.
4. Організаційні структури міжнародного бізнесу.
5. Причини та форми створення міжнародних фінансово-промислових груп.
6. Глобалізація та інтернаціоналізація бізнесу як необхідна умова міжнародного менеджменту.
7. Загальні закономірності та основні етапи інтернаціоналізації фірми.
8. Особливості та проблеми міжнародного менеджменту.
9. Організаційні форми міжнародного банківського бізнесу.
10. Багатонаціональна компанія як форма міжнародного бізнесу.
11. Корпоративні стратегії в міжнародному менеджменті.
12. Управління міжнародною конкурентоспроможністю фірми.
13. Стратегії конкуренції в міжнародному бізнесі.
14. Стратегічне планування в міжнародному менеджменті.
15. Стратегічні рішення в міжнародному менеджменті.
16. Маркетингове дослідження ринків міжнародною фірмою.
17. Управління фінансовими ресурсами розвитку міжнародної фірми.
18. Управління трудовими ресурсами розвитку міжнародної фірми.
19. Розробка й аналіз стратегічних альтернатив діяльності фірми за кордоном.
20. Міжнародне валютно-фінансового середовище, характеристика його складових.
21. Способи фінансування міжнародної фірми.
22. Інвестиційні проекти в міжнародному бізнесі, сутність і критерії оцінки.
23. Види ризиків у міжнародному бізнесі.
24. Валютний ризик, поняття і способи хеджування.
25. Ф'ючерсні й форвардні контракти в міжнародному бізнесі, порівняльна характеристика.
26. Факторингові й форфейтингові операції у фінансуванні експорту.
27. Опціонні контракти в міжнародному бізнесі, характеристика й переваги.
28. Управління лізинговими операціями в міжнародному бізнесі.
29. Технологічна політика в міжнародному менеджменті, її основні цілі й завдання.
30. Менеджмент міжнародних бізнес-проектів.
31. Управління персоналом у міжнародному бізнесі.
32. Мотивація персоналу міжнародних фірм.
33. Перебудова міжнародної фірми: поняття, цілі й завдання.
34. Цінова політика на зовнішньому ринку і визначення ціни контракту.
35. Механізм розрахунків по зовнішньоторговим операціям.

2. Написання контрольної роботи. Приклади та критерії оцінювання – в НМКД. Виконується за першими чотирма темами курсу.

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:

- словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Управління міжнародним бізнесом».

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція-бесіда; дискусія, робота в команді над генеруванням ідей, кейсами та проектами, презентація	Оцінювання виконання творчих задач на практичних заняттях рішень кейсів та ситуаційних задач, креативного та екологічного мислення, управління часом
ПРН2.	Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.	Метод проектів вирішення кейсів, виступ та презентація результатів.	Оцінювання усних та письмових відповідей, комунікативних навичок, вирішення кейсів.
ПРН4.	Систематизувати й упорядковувати	Лекція-бесіда; пошук джерел	Оцінювання усних відповідей на

	отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	інформації (критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	практичних заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення кейсів
ПРН 5.	Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	Лекція-дискусія; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, робота в команді
ПРН6.	Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення творчих завдань

ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Проблемно-орієнтовані лекції, виконання творчих завдань, кейси та ділові ігри.	Оцінювання виконання творчих задач, комунікативних навичок, навичок співпраці в ході вирішення кейсів та ділової гри
ПРН9.	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Лекція-дискусія; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, креативність, гнучкість
ПРН10.	Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	Проблемно-аналітичні лекції; бесіда, робота в командах, підготовка презентації на визначену тему	Оцінювання виконання індивідуальної та командної роботи, креативності, тестів, комунікативних навичок
ПРН11.	Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	Робота в командах, підготовка презентації на визначену тему, проблемно-пошукові методи при виконання завдань; кейси; метод проектів; творчі завдання.	Оцінювання результатів творчих завдань, комунікативних навичок, уміння переконувати; лідерських якостей, емоційного інтелекту, усних відповідей, тестів

ПРН13.	Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; вирішення творчих завдань, тестів
ПРН 15.	Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Лекція-бесіда; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних та письмових відповідей, уміння переконувати; лідерських якостей, тестів
ПРН17.	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	Проблемно-орієнтовані лекції; бесіда, вирішення проблемно-аналітичних задач, тести, дискусія	Оцінювання результатів проблемно-аналітичних завдань, уміння переконувати; навичок співпраці; тестів, усних відповідей
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди,	Лекція-дискусія; критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати;

	довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	креативність; вирішення творчих завдань, лідерських якостей
ПРН21.	Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.	Лекція-дискусія; бесіда, пошук критичний аналіз джерел інформації, командна робота, кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на практичних заняттях, робота в команді, комунікативних навичок, самоаналізу і рефлексії, емоційного інтелекту
ПРН22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях; робота в команді, креативність відповіді; вміння переконувати; гнучкість; емоційний інтелект, навички співпраці
ПРН23.	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	Аналіз та інтерпретація джерел інформації за допомогою інформаційних систем, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних відповідей, використання комп'ютерних технологій, творчих завдань
ПРН25.	Презентувати	Лекція-дискусія;	Оцінювання усних

	результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.	критичний аналіз джерел інформації, їх інтерпретація, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	та письмових відповідей на заняттях, уміння переконувати; креативність; гнучкість; емоційний інтелект; вирішення творчих завдань
ПРН26.	Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнес-план, застосовувати інноваційні підходи.	Проблемно-орієнтовані лекції, критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях, креативність відповіді; уміння переконувати; гнучкість; навички співпраці
ПРН 27.	Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;	Лекція-бесіда; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних та письмових відповідей, уміння переконувати; лідерських якостей, тестів
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з	Проблемно-орієнтовані лекції; бесіда, вирішення проблемно-аналітичних задач, тести, дискусія	Оцінювання результатів проблемно-аналітичних завдань, уміння переконувати; навичок співпраці; тестів, усних відповідей

	урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;		
ПРН 29.	Застосовувати набуті знання для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.	Критичний аналіз та інтерпретація джерел інформації, командна робота, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси; творчі завдання.	Оцінювання усних та письмових відповідей на заняттях; робота в команді, креативність відповіді; уміння переконувати; гнучкість; емоційний інтелект, навички співпраці
ПРН 30.	Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.	Аналіз та інтерпретація джерел інформації за допомогою інформаційних систем, проблемно-пошукові методи при виконання завдань самостійної роботи; кейси	Оцінювання результатів усних відповідей, використання комп'ютерних технологій, творчих завдань

8. Методи контролю за очною, змішаною або дистанційною формами навчання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань – 24.

Проведення контрольної роботи. Максимальна кількість балів - 6 за роботу.

Перевірка та захист курсової роботи. Максимальна кількість балів – 30.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення письмового іспиту. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – 90 хвилин.

Структура екзаменаційного завдання:

3 теоретичних питання та 4 тестових завдання.

За критеріями оцінювання письмових відповідей на екзамені максимально: теоретичні питання – 12*3, тести – 4*1.

Для змішаної або дистанційної форми навчання: контроль у вигляді контрольної роботи, що складається із трьох частин та містить як завдання, що потребують розгорнутої відповіді, так і тести та задачі (надсилається за

технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента); контроль у вигляді виконання письмового завдання під час самостійної роботи студента за темами (надсилається за технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента); контроль у вигляді виконання тесту за темами; підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

У разі настання / продовження дії обставин непереборної сили з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота								Екзам ен	Сум а			
Поточний контроль								Контроль на робота, передбаче на навчальни м планом	курсова	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	6	30	60	40	100
3	3	3	3	3	3	3	3					

T1, T2 ... T8 – теми.

Для всіх тем контроль навчальних здобутків студентів проводиться у формі опитування на семінарських заняттях, підготовки рефератів, вирішення задач.

Під час роботи за темою на семінарах студент може отримати максимум 3 бали. Критерії оцінювання роботи: а) Послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання на всіх семінарах теми – 3 бали; б) послідовний виклад матеріалу, знання фактичного матеріалу, володіння категоріальним апаратом всіх семінарів теми, допускається 1-2 неточності у використанні понятійного матеріалу – 2 бали, в) зміст матеріалу викладено частково, з недотриманням в окремих випадках послідовності, студент частково володіє знаннями фактичного матеріалу, при поясненні понять допущено помилки, суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення – 1 бал. Доповнення та участь у дискусії на семінарському занятті оцінюється у 1 бал.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Набрана сума балів зі 100-бальної шкали оцінки переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS у такий спосіб:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка
-----------------------------------	--------

діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Критерії оцінювання:

відмінно – студентом складено доповідь, яка повно та ґрунтовно розкриває сутність питання. Студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, законодавчі та нормативні акти України, сформулював висновки;

добре – ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчий підхід при аналізі проблем;

задовільно – студентом висвітлена незначна частка поставленого питання, мають місце суттєві методологічні помилки та неточності, структура та логіка відповіді порушена; студент не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал;

незадовільно – здійснено спробу аналізу поставленого питання, але зроблені помилки та неточності не дозволили вірно відтворити інформацію; літературні джерела пророблені недостатньо, що майже не дозволило студентові виконати завдання.

Для допуску до підсумкового семестрового контролю здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, і 10 балів індивідуального завдання – курсової роботи.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Актуальні проблеми міжнародного бізнесу : кол. монографія/ С. І. Архієреєв, В.О. Бабенко, Є. М. Воробйов та ін. ; за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 264 с.
2. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку: Пер. з англ.- К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2011. – 856с.
3. Міжнародний бізнес : підручник. 2 видання.-К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – 623 с.
4. Міжнародний бізнес : підручник./ за ред. проф. В. А. Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
5. Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.
6. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю.М. Петрушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 222 с.

7. Міжнародний менеджмент: Навч. посібник / Під ред. О.Б.Чернеги. – К., 2006.
8. Міжнародний менеджмент : навч. посібн. / І. О. Піддубний, І. Е. Астахова, Л. М. Бондаренко та ін. ; за редакцією проф. І. О. Піддубного. – Х., 2004. – 252 с.
9. Міжнародний менеджмент : навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Гацька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
10. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент. Навчально-методичний посібник. К.2014.
11. Рогожин В. Д. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібн. / В. Д. Рогожин, Л. В. Базалієва – Х., 2006. – 194 с.
12. Mason A. Carpenter, Sanjyot P. Dunung. Challenges and Opportunities in International Business. URL: <https://2012books.lardbucket.org/pdfs/challenges-and-opportunities-in-international-business.pdf>
13. Daniels, J. Daniels, J.D. Radebaugh, L.H. Sullivan, D.P. Click, R.W. International Business: Environments and Operations Pearson Education, 2022 696 p.
14. Griffin Ricky W., Pustay Michael W. International Business. A Managerial Perspective. Edition, 9. Pearson Education, 2020. 624 p.
15. Hill Ch. W. L. International Business: Competing in the Global Marketplace McGraw-Hill Education, 2021. 688 p.
16. Ubreziova V., Gurska S. International management and entrepreneurship. Slovak University of Agriculture in Nitra. URL: https://www.researchgate.net/publication/305769513_International_Management_and_Entrepreneurship

Допоміжна література

1. Белявцев М.І., Іваненко Л.М. Маркетинг. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2005.
2. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посібн. / С. В. Бестужева. – Х., 2009. – 384 с
3. Білорус О. Економічна система глобалізму: Монографія. К.: КНЕУ, 2003 360 с.
4. Волошин В. Бізнес міжнародних економічних організацій. – Київ, „Київський університет”, 2002.
5. Гаркавенко С.С. Маркетинг. Підручник. – К.: Лібра, 2004. – 712 с.
6. Гіл Чарлз В. Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / В. Л. Гіл, Чарлз ; пер. з англ. К. : Вид. Соломії Павличко "Основи", 2011. – 856 с.
7. Даніель Жуано. Світова організація торгівлі. – К., 2006.
8. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки: Навч. посібник. – К., 2006.
9. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. Міжнародна економіка. Навчальний посібник. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2004.
10. Новошинська Л.В. Міжнародний маркетинг. Навчальний посібник. Київ, „Центр навчальної дисципліни”, 2004.
11. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент. – Київ, „КНЕУ”, 2004.
12. Під ред. Чернеги О.Б. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник. – Київ, „Центр навчальної літератури”, 2006.
13. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: Навч. посібник.- К.: КНЕУ, 1998.

14. Ernesto Lopez-Cordova. Digital Platforms and the Demand for International Tourism Services / World Bank Group. 2020. 34 p/
15. International business [Text] : adjusting to new challenges and opportunities / ed. F. McDonald [a.o.]. - New York, New York : Palgrave, 2002. - XV, 318 p.
16. "Integrated business structures: models, processes, technologys", international scientific conference (2016 ; Chisinau). International scientific conference Integrated business structures: models, processes, technologys [Текст] : proc. of the conf. : November 25th, 2016, Chisinau / Moldova state univ., Fac. of economic sciences. - Chisinau : Baltija publ., 2016. - 211 p.
17. "The modern trends in the development of business social responsibility", international scientific conference (2017 ; Lisbon). International scientific conference "The modern trends in the development of business social responsibility" [Текст] : proc. of the conf. : May 19th, 2017 / Nova Univ., Nova school ofbusiness and economics. - Lisbon ; Rīga : Baltija publ., 2017. - 286 p.

11. Інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України. URL: www.rada/kiev.ua.
2. Господарський кодекс України. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
3. Державний комітет статистики. URL: www.ukrstat.gov.ua.
4. Динаміка промислового виробництва в Україні. URL: www.ukrstat.gov.ua.
5. ЄС . URL: www.europa.eu.int.
6. Зовнішня торгівля України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
7. Інститут міжнародної економіки . URL: www.iie.com.
8. Кабінет Міністрів України . URL: www.kmu.gov.ua.
9. Міжнародна торгова палата. URL: www.iccwbo.org.
10. Нормативні акти України . URL: www.nau.kiev.ua.
11. Право. Україна. URL: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
12. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України . URL: www.zakon.rada.gov.ua.
13. Річні звіти суб'єктів господарювання . URL: www.smida.gov.ua.
14. Світова організація торгівлі. URL: www.wto.org.
15. Центр зовнішньоекономічних зв'язків України . URL: www.biz-center.ua.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Управління міжнародним бізнесом»